

Toon het belang van de Duitse taal in de les aan

Aanbeveling 1: Jos Kleemans

[Achtergrond](#) - 6 mei 2011 - Auteur: Onderwijsafdeling

Uit het Belevingsonderzoek Duits 2010 van het Duitsland Instituut Amsterdam (DIA) zijn twaalf aanbevelingen voortgekomen voor aantrekkelijker Duits-onderwijs. In een serie 'good practices' lichten vak- en/of ervaringsdeskundigen toe hoe docenten de aanbevelingen in praktijk kunnen brengen. In deel één Jos Kleemans, lerarenopleider Duits aan de Hogeschool Utrecht.

'Besteed meer aandacht aan het belang van de Duitse taal in de lessen Duits en op lerarenopleidingen'.

Het is niet eenvoudig het belang van de Duitse taal in de les aan te tonen. Toch kunnen kleine successen in de les al snel tot resultaat leiden. Hiervoor liggen legio mogelijkheden voor docenten, betoogt Jos Kleemans.

"Het wordt ons in het Europa van nu niet eenvoudig gemaakt. Onlangs stond in de krant dat het Duits als wetenschapstaal heeft afgedaan. Een reis boeken of een hotel reserveren in Duitsland doen we ook allang in het Engels via internet. Zelfs beroemde Duitse muziekstukken, denk bijvoorbeeld aan de Matthäus Passion van Bach, worden integraal in het Nederlands uitgevoerd. Wat moet een docent Duits in klas 3 van het voortgezet onderwijs met het belang van de Duitse taal? Dat valt beslist niet mee.

Handelsbelangen

Het is fictie om te denken dat je pubers van 14 jaar kunt motiveren met harde cijfers over Duitsland als belangrijkste handelspartner van Nederland. Of dat de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen met ongeveer evenveel inwoners als heel Nederland daarin de grootste rol speelt. Dat er in het midden- en kleinbedrijf steeds vaker om goede vertalers en aanvullende cursussen Duits voor het personeel wordt gevraagd, maakt weinig indruk. En dat je toch maar beter Duits kunt kiezen dan Spaans, omdat het BNP van Duitsland alleen in vergelijking met alle Spaanstalige landen in de wereld driemaal hoger is, zegt een jongere van die leeftijd niet voldoende om het belang van Duits in te zien.

Daarom is er maar één echte oplossing. De minister van Onderwijs moet inzien, dat wij het ons als klein land in een uithoek van Europa eenvoudigweg niet kunnen veroorloven om naast het Engels niet nog één vreemde taal, bij voorkeur Frans of Duits, goed te leren. Deze taal mag dan niet op school weggestopt worden in een profiel aan de rand van het curriculum.

Juist voor technici, economen en mensen in de zorgsector is er in de toekomst ook in onze buurlanden volop werk. Bovendien kun je daar op hoog niveau aan elke willekeurige universiteit of hogeschool dan ook, in deze vakken verder studeren. Duitsland is een politieke en culturele factor van betekenis in Europa, misschien wel het spannendste land in dit opzicht, dus argumenten genoeg om Duits een centrale plaats te geven in het onderwijs in alle profielen.

Hip-Hop, Berlijn en Volkswagen

Wat kan de leraar Duits doen? Aan hem ligt het allemaal niet. Hij bezoekt regelmatig de databanken van de Community Duits, het Goethe Instituut of het [Duitsland Instituut](#). Daar vindt hij lesideeën te over. Hij kan in elk geval proberen zo veel mogelijk Duits te spreken in de klas. Er is inmiddels voldoende expertise opgebouwd en onderzoek gedaan naar hoe je dit het beste kunt aanpakken. Kleine successen maken leerlingen voor het leren van een taal al enthousiast.

Aan de hand van muziek - denk aan het jaarlijkse [Hip Hop-project](#) - moderne film en actuele literatuur kan hij de taal aan de man brengen. Excursies naar Berlijn, Hamburg of München geven leerlingen vaak een nieuwe kijk op het buurland. Maar je kunt ook dichter bij huis blijven. Laat leerlingen in een projectweek gewoon eens praten met de chef van Aldi in hun woonplaats, stuur ze eens met een opdracht naar de bibliotheek van het Goethe Instituut of nodig een Duitser uit in de klas, een vertegenwoordiger van BMW of Volkswagen, probeer het desnoods met een voetballer.

Al dit soort projecten zijn met succes beproefd door enthousiaste leraren. Het leren van een taal kost tijd en inspanning, zonder woorden en grammatica gaat het niet. Dat zal altijd zo blijven. Wat een minister ook besluit en hoe belangrijk de handel met Duitsland ook is, de docent moet zijn leerlingen op zijn eigen wijze blijven motiveren. Gemotiveerde leerlingen zien het belang van het vak vanzelf in."

Jos Kleemans is lerarenopleider Duits aan de Hogeschool Utrecht. Naast zijn dagelijkse werkzaamheden is hij zeer actief in het veld. Kleemans is onder andere vooraanstaand lid van de Onderwijs Programma Raad (OPR), een adviesorgaan van het [Duitsland Instituut Amsterdam](#) (DIA).

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3029/toon-het-belang-van-de-duitse-taal-in-de-les-aan>